

21.06.2022

Eesti Tööandjate Keskliidu ootused uue valitsusliidu loojatele:

- Maksurahu pidamine, hoidumine uutest koormistest ja hüppeliselt kasvavatest püsikuludest.** Ettevõtjate jaoks on maksu- ja ettevõtluskeskkonna stabiilsus, lihtsus ja etteennustatavus äärmiselt oluline. Ootame riigilt vastutustundlikku eelarvepoliitikat. Laenu peab kasutama investeringuteks, mitte püsikulude tõstmise eesmärgil. Soovime hiilivate kohustuste vältimist, mis viivad maksukoormuse kasvuni lähitulevikus. Riigi kulutusi ei tohi tõsta ilma selge plaanita, kust riigi seniseid kulutusi on plaanis vähendada, et uusi kulusid katta. Riigipoolsed toetused peavad olema hästi sihitud ja vajaduspõhised.
- Kohaliku tööjõu hõive ja tootlikkuse tõstmine.** Ootame töölepingu ja -suhete kaasajastamist ning suurema paindlikkuse võimaldamist, et toetada hõivet ja tööandjate konkurentsivõimet (nt muutuvtunnilepingud, proportsionaalne sotsiaalmaksuarvestus, kaugtöö puhul suurem vastutus kaugtöö tegijale ja valveaja teemad on piisavalt läbi räägitud ning ette valmistatud) Sotsiaaltoetused ei tohi muutuda ebamõistlikult kõrgeks, sest juba praegu pärsib see töötamise motivatsiooni ja tööhõivet.
- Kriiside professionaalne juhtimine.** Ootame valitsuselt õigeaegset ja professionaalset tegevusplaani ning juhtimist Eestit tabanud või peatselt saabuvate raskuste ületamisel. Uus koroonaviiruse laine, põgenike integreerimine, gaasitarnete varustuskindlus, kõrgete energiahindade mõju – need kõik vajavad valitsuse läbimõeldud plaani. Samas ei tohi unustada probleeme, mille pikaajaline ignoreerimine võib valusalt kätte maksta – näiteks haridusvaldkonna alafinantseerimine. Ka energiasektor vajab selget tegevuskava, mis soodustaks investeringute kiiret kasvu uute (juhitavate) tootmisüksuste rajamiseks.
- Välispetsialistide kaasamise piirangute leevendamine.** Eesti on vananeva ja kahaneva tööjõuga riik. Seetõttu on oluline, et professionaalide ja ajutise tööranne regulatsioon peab muutuma paindlikumaks, et Eesti majandust kasvatada. Pooldame lähenemist, et välispetsialistidele kehtiks 1,5 alampalga nõue, kuid seda taset ületavale töötajale tuleb sisserände piirarv kaotada. Püsiva elamisloa ja kodakondsuse andmine rangematel tingimustel on põhjendatud, kuid ajutine tööranne ja tippspetsialistide elamisloa saamine peavad muutuma oluliselt lihtsamaks. WEF globaalse konkurentsivõime edetabelis oleme välispetsialistide kaasamise võimalustega maailma viimaste hulgas.
- Riiklike strateegiate koostamine.** Eesti riigil on pikaajaline visioon 2035, kuid puuduvad selle ellu viimiseks vajalikud strateegiad ja tegevuskavad. Riiklikku strateegiat oodatakse nii majandusarengu, investeringute kui rohepöörde rakendamiseks. Ka praeguse riigireformi tegevuskava ambitsioonikus ja maht pole kaugeltki rahuldav. Vajalik on teenuste terviklik moderniseerimine, automatiseerimine ja digitaliseerimine, mille tulemusena paraneks kvaliteet ja väheneks avaliku sektori tööjõumahukus. Ootame administratiivse koormuse piiramist ja pragmaatilist suhtumist Euroopa Liidu algatustesse (globaalne tulumaksumiinum, kestlikkusealase hoolsuskohustuse ja aruandluse direktiivide üle võtmine vähima võimaliku riive tasemel). Riigil peab Eesti 2035 taha tekkima konkreetsem äriplaan, kuidas saavutada pikaajalised eesmärgid, sh rohepööre, innovatsioonipööre ja tootlikkuse kasv 110% Euroopa keskmiseni.

Kai Realo
Tööandjate Keskliidu volikogu esinaine

Arto Aas
Tööandjate Keskliidu tegevjuht